

Sygn. akt I KK 27/22

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **T. K.**

skazanego z art. 183 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 2 marca 2022 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 17 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

T. K. został oskarżony o to, że w okresie od października 2016 r. do 20 listopada 2018 r., w miejscowości M. przy ul. L., na działce nr 159/16 obręb C., działając jako prokurent firmy V. Spółka z o.o., wbrew obowiązującym przepisom składował odpady, w tym odpady niebezpieczne między innymi poszlifierskie zawierające substancje niebezpieczne oznaczone jako (12 01 16*), glebę, ziemię, kamienie zawierające substancje niebezpieczne oznaczone jako (np. PCB, 170503*), powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych oznaczone jako (16 81 01*), a także w postaci płynnej, co doprowadziło do kilkukrotnych pożarów i

niekontrolowanego spalania mogącego zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości powietrza, wody lub powierzchni ziemi lub zniszczenia w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, tj. o przestępstwo z art. 183 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 17 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...) oskarżony został uznany za winnego tego, że w okresie od początku listopada 2016 r. do 27 lutego 2017 r. w miejscowości M., przy ul. L., na działce nr 159/16, obręb C., działając jako prokurent firmy V. sp. z o.o., niezgodnie z obowiązującymi przepisami składował odpady, w tym odpady niebezpieczne, w łącznej ilości ok. 11864 m³, skutkiem czego były ich wielokrotne pożary, w rezultacie których doszło do emisji zanieczyszczeń i substancji toksycznych, które spowodowały istotne obniżenie jakości powietrza oraz mogły zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka i spowodować zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, tj. popełnienia przestępstwa z art. 183 § 1 k.k. (w brzmieniu określonym ustawą z dnia 25.03.2011 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. Nr 94, poz. 549) w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 183 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono oskarżonemu na poczet wymierzonej mu kary pozbawienia wolności, okres jego zatrzymania w sprawie w dniu 04.12.2018 r. (od godz. 07:10 do godz. 10:50). Na podstawie art. 47 § 2 k.k. i art. 48 k.k. orzeczono wobec oskarżonego T. K. nawiązkę w wysokości 50.000 zł na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...) zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że obniżył wymierzoną karę pozbawienia wolności do 1 roku. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego, który zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego:

1. art. 457 § 2 i § 3 k.p.k. w zw. 424 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku II Instancji wskutek braku szczegółowego odniesienia

się do zarzutów oskarżonego oraz ograniczenia się przez Sąd II Instancji do lakonicznego podzielenia rozumowania Sądu I Instancji, bez wnikliwej analizy podnoszonych wątpliwości, bowiem:

1. Sąd II Instancji winien w szczegółowy i twórczy sposób odnieść się do kwestii podnoszonych przez oskarżonego w zakresie oddalonych wniosków dowodowych, a nie jedynie powielać argumenty Sądu I Instancji;
2. Sąd II Instancji jest również adresatem zasady prawdy materialnej, co nakłada na niego obowiązek dążenia do dokonania prawdziwych ustaleń faktycznych, a zatem ustaleń odpowiadających rzeczywistemu stanowi rzeczy w zakresie, w jakim jest to faktycznie i prawnie możliwe, a w niniejszej sprawie Sąd miał możliwość uwzględnienia wniosków dowodowych oskarżonego dotyczących ustalenia kwestii tożsamości śmieci na działce nr 159/16, 159/11 oraz 159/22;
3. Sąd II Instancji uznaje za wiarygodne wyłącznie dowody przemawiające na niekorzyść oskarżonego, odmawiając jednocześnie rozpoznania dowodów przemawiających na jego korzyść i potwierdzających treść składanych wyjaśnień, co bezsprzecznie narusza prawo oskarżonego do rzetelnego procesu;
gdzie powyższe uchybienia o rażącym charakterze miały wpływ na treść zaskarżonego wyroku i skutkowały uznaniem, że śmieci na działkach położonych w M. należały do oskarżonego;
4. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez nierozważenie przez Sąd odwoławczy wszystkich zarzutów wskazanych w środku odwoławczym wywiedzionym przez obrońcę i nieustosunkowaniu się przez Sąd Okręgowy do wszystkich zarzutów oskarżonego, a to:
 5. odmówieniu wiarygodności złożonych w toku sprawy wyjaśnień oskarżonego T. K., w których od początku kwestionował tożsamość składowanych śmieci, jednocześnie wnioskując o przeprowadzenie dowodów mających ustalić w sposób rzetelny i jednoznaczny ww. kwestię;

6. bezpodstawnym uznaniu za wiarygodne w części zeznań świadka J. P. oraz jego pracowników, kiedy to pracownicy uzyskali informacje o niniejszej sprawie od swojego przełożonego, a sam świadek J. P. składał zeznania mające na celu jego własną obronę, co mogło mieć wpływ na treść jego zeznań dotyczących osoby oskarżonego, gdzie powyższe uchybienia, o rażącym charakterze miały wpływ na treść zaskarżonego wyroku i skutkowały uznaniem, że śmieci na działkach położonych w M. należały wyłącznie do oskarżonego, mimo tego, że kwestia ta nie została ustalona jednoznacznie w toku postępowania;
7. art. 170 § 1 pkt 3 i 5 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z:
- informacji Starostwa Powiatowego w W. oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) opinii uzupełniającej biegłego M. C. poprzez przyjęcie, że wniosek ten zmierza do przewlekłości postępowania, a także, że okoliczności, które miałyby być udowodnione informacjami pochodzącymi od ww. organów publicznych, nie mają *de facto* znaczenia dla rozstrzygnięcia dla sprawy, w sposób niewystarczający uzasadniając swoje stanowisko w tym zakresie, pomimo obszernego i rzeczowego uzasadnienia ww. wniosków przez oskarżonego w środku odwoławczym, co miało wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, gdyż wyłącznie przeprowadzenie ww. dowodów pozwoli na dokonanie prawidłowej oceny kwestii tożsamości śmieci składowanych w M. oraz ustalenia wiarygodności danych wskazanych podczas kontroli przez WIOS.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji w całości i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron.

Na wstępie należy stwierdzić, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem

zaskarżenia, a powody jej wniesienia określa przepis art. 523 k.p.k. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w jej drodze możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Przede wszystkim godzi się zauważyć, że kasacja pomimo częściowo zmienionej redakcji i wynikającej z niej zmodyfikowanej konkluzji, stanowi w istocie powielenie zwykłego środka odwoławczego i podniesionych w nim zarzutów.

Istota zarzutów w obu tych środkach sprowadza się bowiem do odmiennej, aniżeli dokonał tego Sąd I instancji, a zaaprobował w sposób umotywowany i rzetelny Sąd odwoławczy, oceny dowodów z wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadka J. P.

W tym kontekście podkreślić należy, że postępowanie sądowe w rozważanej sprawie nie jest obarczone żadnymi uchybieniami określonymi w art. 439 k.p.k., jak również innymi, które należałoby zakwalifikować jako rażące naruszenie prawa mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Lektura treści zarzutów kasacyjnych oraz ich rozwinięcia, zawartego w uzasadnieniu tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, może rodzić wątpliwości co do tego, czy autor kasacji wystarczająco wnikliwie zapoznał się z motywacyjną częścią orzeczenia Sądu ad quem.

Zarzuty kasacyjne stanowią zawołowaną próbę uczynienia z postępowania kasacyjnego w istocie trzeciej merytorycznej instancji kontroli orzeczenia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego czynienie własnych ustaleń faktycznych w przekazywanych mu do rozpoznania sprawach, do czego najwyraźniej dąży skarżący w taki, a nie inny sposób formułując złożony przez siebie nadzwyczajny środek odwoławczy. Pamiętać należy, a zwłaszcza na uwadze winien mieć to profesjonalny pełnomocnik będący adwokatem lub radcą prawnym, że celem postępowania kasacyjnego nie jest ani powielająca kontrolę apelacyjną ocena rozumowania sądu *meriti*, ani kontrola przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. V KK 125/12, *LEX nr 1277781*).

Sąd odwoławczy całościowo i kompletnie ocenił zarówno stan faktyczny i prawny sprawy, jak również drobiazgowo wręcz rozpatrzył zarzuty apelacji obrońcy,

a także wnioski dowodowe obrony. Powielanie ich w kasacji, czy też ponowne ich przywoływanie jest niecelowe i nie może być uznane za zasadne czy też skuteczne. Lektura uzasadnienia orzeczenia Sądu odwoławczego nie pozostawia wątpliwości, że każdy z zarzutów apelacyjnych został starannie omówiony i przedstawiona została pełna, wyczerpująca argumentacja z jakich powodów uznany został za niezasadny.

Jak słusznie zwrócił uwagę prokurator, nie można oprzeć się wrażeniu, że faktyczną intencją skarżącego pozostaje w kwestionowanym zakresie oczekiwanie przeprowadzenia ponownej, samodzielnej oceny dowodów z wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadka J. P. i na tej podstawie - kontroli poprawności poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych - przez Sąd Najwyższy, co jak powyżej stwierdzono w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne.

Odnosząc się z kolei do zarzutu zawartego w pkt 3 kasacji to wskazać należy, że kwestie te były przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego, a uprzednio także i Sądu meriti. Postanowieniem wydanym na rozprawie odwoławczej w dniu 10 sierpnia 2021 roku Sąd Okręgowy w W. oddalił wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego zawarte w pkt IV - VI apelacji na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. odpowiednio to argumentując (k. 1572 odwrót akt sprawy).

W pisemnych motywach wydanego w tym samym dniu wyroku, Sąd odwoławczy szczegółowo odniósł się również do zarzutów z pkt 1 i 2 apelacji, a zatem odnoszących się do okoliczności oddalenia wniosków dowodowych przez Sąd I instancji (k. 1576 odwrót - 1577 akt sprawy).

Analiza treści uzasadnienia Sądu II instancji w powyższym zakresie nie pozostawia - w ocenie udzielającego pisemnej odpowiedzi na kasację - jakichkolwiek wątpliwości, iż procedując w opisany powyżej sposób Sąd Okręgowy nie uchybił również normom ujętym w pkt 1 kasacji.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen

płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

W tym stanie rzeczy trzeba stwierdzić, że obrońca skazanego we wniesionej kasacji w stopniu oczywistym nie wykazał, aby zaskarżony wyrok dotknięty był nie tylko rażącym, ale jakimkolwiek naruszeniem prawa. Konsekwencją tej oceny było oddalenie kasacji w formule kwalifikowanej, jako oczywiście bezzasadnej.

Wobec uznania kasacji za oczywiście bezzasadną, bezprzedmiotowe okazało się rozpoznanie wniosku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. o wstrzymanie wykonania orzeczenia. Ponadto rozstrzygnięto o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego.